

4 בפברואר 2018 / HCR - 13

לכבוד:

אביחי מנדלבלויט
היועץ המשפטי לממשלה
משרד המשפטים

פרופ' שלמה מור-יוסף
מנכ"ל רשות האוכלוסין וההגירה
משרד הפנים

הנדון: החרגת קבוצות מסוימות ממדיניות הרחקה בכפיה

אדונים נכבדים,

בהמשך להכרזה מיום 1 בינואר 2018 על חידוש מדיניות ההרחקה בכפיה על ידי ממשלת ישראל ובנוסף לפיקוח השוטף של משרד נציבות האו"ם לפליטים בקינאלי על מצב ההגנה על מבקשי המקלט ועל הפליטים במדינה זו, ברצוננו להסב את תשומת לבכם למספר קבוצות אשר לדעתנו צריכות להיות מוחרגות מההרחקה בכפיה לרואנדה.

נוהל הרחקה למדינות השלישיות אשר פורסם על ידי רשות האוכלוסין וההגירה ביום 1 בינואר 2018 (ואשר תוקן ב-30 בינואר 2018), מחריג נשים, קטינים, הורה לקטין הסמוך על שולחנו וקורבנות עבדות וסחר בבני אדם בלבד מהרחקה בכפייה למדינה שלישית. הנוהל אינו כולל מתן שיקול דעת להחרגה של אנשים על בסיס קריטריונים נוספים כגון בריאות, גיל ושיקולים הומניטריים אחרים.

אנו מבקשים להפנות את תשומת לבכם לקבוצות הפגיעות הבאות, אשר על פי המידע המפורט במסמך המצורף למכתב זה (הסתיוגויות נציבות האו"ם לפליטים בנוגע לטיפול במבקשי מקלט פגיעים ברואנדה), לא יוכלו לנהל חיים בכבוד ברואנדה, כנדרש תחת התנאים שהציב היועץ המשפטי לממשלה, ואשר על כן לא יכולות להיות נתונות להרחקה בכפיה:

1. אנשים עם מוגבלויות והפרעות נפשיות ונפגעי עינויים
2. אנשים הדורשים טיפול רפואי מתמשך
3. אנשים עם מוגבלויות פיזיות, חושיות וקוגניטיביות
4. קשישים
5. להט"ב

כמו כן, אנו ממליצים לשקול את הפטור של הקבוצות הבאות:

6. מבוגרים צעירים שבאו לישראל כקטינים ובגרו במסגרות הרווחה והחינוך הישראליות.
7. גברים עם נשים וילדים בוגרים ישראל. בעוד הנוהל פוטר נשים מהרחקה בכפיה, גברים נשואים ללא ילדים או עם ילדים בוגרים אינם מוחרגים ממדיניות זו. הרחקה בכפיה של גברים אלו תפצל משפחות ותפר את זכותם הבסיסית לאחדות המשפחה.

8. מטפלים של קשישים ובעלי צרכים מיוחדים (הנזכרים לעיל בסעיפים 1-3). במקרים בהם אין מקום למסגרות טיפול אלטרנטיביות או למטפלים, ובמקומות שבהם הרחקה בכפיה של המטפל תותיר את האדם התלוי בו במצב פגיע יותר, יש לאפשר מתן פטור מהרחקה כאמור.

לבסוף, נעריך מאוד את דחיית הליכי הרחקה בכפיה ביחס לקבוצות אלה:

9. אנשים בתכניות חסות (sponsorships)/ישוב מחדש של נציבות האו"ם לפליטים. הנציבות תומכת בממשלת ישראל במציאת פתרונות בני קיימא לפליטים הפגיעים ביותר באמצעות יישוב מחדש למדינות שלישיות ובאמצעות סיוע ליציאה למדינות שלישיות דרך תוכניות חסות. בהתחשב שמועמדים אלה הוכרו על ידי נציבות האו"ם לפליטים כפליטים ולאור פגיעותם, ובהינתן שאותם אנשים צפויים לעבור למדינות התואמות את צרכיהם ופגיעותם, נודה אם ניתן יהיה לסיים את הליך יישובם מחדש על ידי הנציבות.

בברכה,

וולפורגה אנגלברכט
נציגה

העתק:

- עו"ד דינה זילבר, המשנה ליועץ המשפטי לממשלה (ייעוץ), משרד המשפטים.
- עו"ד ד"ר רועי שיינדורף, המשנה ליועץ המשפטי לממשלה (בין-לאומי), משרד המשפטים
- עו"ד אביטל שטרנברג, ראש תחום ייעוץ (משפט מנהלי), משרד המשפטים
- עו"ד הלה טנא גלעד, (זכויות אדם וקשרים עם ארגונים בינלאומיים) משרד המשפטים
- עו"ד מורן שניידר (רוזנבלום), יועצת מקצועית לשרת המשפטים
- עו"ד דניאל סלומון, יועץ משפטי בכיר, רשות האוכלוסין וההגירה, משרד הפנים
- מר רונן גיל-אור, מנהל מחלקת ארב"ל וזכויות אדם, משרד החוץ
- עו"ד נועם כפון, מחלקת משפט בינלאומי כללי, משרד היועץ המשפטי, משרד החוץ